

THEATER CAPRERA OPENLUCHTTHEATER MET PROFESSIONELE AMBITIES

In Bloemendaal ligt een prachtig openluchttheater, dat in de volksmond Theater Caprera wordt genoemd, of gewoon Caprera. Gelegen op Landgoed Caprera, maar niet behorend tot het nationale park. Caprera geldt als het mooiste openluchttheater van Nederland.

Caprera is gebouwd in een kunstmatige duinpan en wordt omringd door bomen en struiken. Boven het podium (door een vijver gescheiden van de tribune) hangt een futuristisch uitzienend tentdoek. Het theater biedt ruimte aan 1.200 toeschouwers en heeft geen vaste zitplaatsen. Het is een plek waar jaarlijks 40.000 bezoekers genieten van de vele concerten en voorstellingen en waar bespelers na een eerste keer meteen weer terug willen keren. Gelegen in een veertig hectare groot bos is Theater en Wandelpark Caprera een absoluut unieke plek.

Renovatie

Inmiddels bestaat Caprera 63 jaar en is het uitgegroeid tot een professioneel theater. In 1999 is het voor 2.7 miljoen gulden gerenoveerd. Er kwam een overkapping van 35 meter lang, die in de grond rust op gegoten betonnen poeren en werd uitgevoerd door de firma PolyNed. De renovatie was dringend nodig. De banken van de tribune waren verrot, de elektrische installatie was verouderd en versleten en de gebouwtjes bouwvallig. Met de renovatie werd tevens een stap gezet naar professionalisering van het theater en werd er geïnvesteerd in een vaste staf van medewerkers en een goede licht- en geluidsinstallatie. Jaarlijks wordt er een programma van dans, muziek, cabaret, film en kindervoorstellingen aangeboden. Het is ook een jaarlijkse gebeurtenis dat de popgroep 'De Dijk'

hier optreedt, maar buitenlandse bands weten de weg naar dit theater ook goed te vinden.

Programmering

Het programma van dit seizoen bevat klinkende namen als Herman van Veen, De Dijk, Bløf, Ilse DeLange en dergelijke. "Artiesten willen graag bij ons spelen", vertelt Niki Jacobs, die bij Caprera verantwoordelijk is voor de publiciteit en pr. Ze is in 2008 in dienst gekomen bij de stichting, waar in totaal vier vaste krachten werken en deels met vrijwilligers wordt gewerkt. "De technici zijn freelancers, die voor het seizoen worden ingehuurd. Mijn manager Rivka van Woensel en ik werken het hele jaar door. Terwijl het programma volop draait, zijn we nu al aan het nadenken over het programma van volgend jaar. Dat stelt Rivka samen in samenspraak met het bestuur, soms met mij en de directeur van de Stadsschouwburg in Velsen. De kunst is elk jaar weer om een gevarieerd programma te maken dat voldoende bezoekers trekt en waarmee we uit de kosten komen. Wel hebben we een paar sponsors, maar grotendeels moet het theater zichzelf bedruipen. Dat lukt tot nu toe goed. Vanwege het feit dat we nauwelijks subsidie hebben, programmeren we veilig, met artiesten waarvan we zeker weten dat ze publiek trekken. Bezoekers komen voornamelijk uit Bloemendaal en omstreken, maar ook vakantiegangers en een vaste schare fans van de artiesten weten het

theater te vinden. We hebben een budget voor marketing en reclame dat bestaat uit twee keer een A0 ronde in heel Kennemerland, een aantal advertenties in lokale bladen en verspreiding van flyers in de gemeente Kennemerland, die verder liggen bij de VVV en de bibliotheek. Daarbij proberen we het programma wel af te stemmen op andere theater/muziekfestivals in de regio, maar in het algemeen hebben we weinig last van concurrentie. In de afgelopen maanden hebben o.a. De Dijk, Ilse DeLange, Waylon, Glennis Grace en Trijntje Oosterhuis voor een uitverkocht huis gezorgd. Daarnaast zitten in het programma ook toneel-, cabaret-, kinder- en een aantal filmvoorstellingen. Niet altijd echte publiekstrekkingen, maar toch willen wij als theater ze aanbieden. De programmering was dit jaar spannender i.v.m. de verhoging van de BTW. Dat heeft consequenties voor de toegangsprijzen. Van de opbrengsten proberen we elk jaar een deel te reserveren voor de aanschaf van nieuwe materialen. Het is ons streven om een x bedrag over te houden voor verbetering van het theater. Gelukkig vallen er vanwege het weer, waar je als openluchttheater mee te maken hebt, weinig voorstellingen uit. Alleen als het écht heel hard regent of bij onweer zou dat het geval zijn. Succesvol komen er zaken bij, die de professionalisering van het theater alleen maar versterken. Op die manier wordt toekomst van het theater verzekerd", aldus Niki.

Techniek

Verantwoordelijk voor de techniek bij Openluchttheater Caprera is Paul Duwel, een doorgewinterde freelance technicus, die het geluid doet bij o.a. Marco Borsato en The Dutch Eagles. Samen met lichttechnicus Jacco van den Dool draaien ze alle voorstellingen, waarbij ze worden ondersteund door een aantal freelancers. Inmiddels werkt Paul voor het vijfde seizoen bij Caprera. "Toen ik hier vijf jaar geleden begon, trof ik een installatie aan die bestond uit een paar speakers, een mengtafel en wat spotjes. Omdat de stichting een beetje subsidie krijgt en wat geld van sponsors ontvangt, proberen we uit het budget elk jaar wat nieuws aan te schaffen om de licht- en geluidsinstallatie verder uit te bouwen. De geluidsinstallatie wordt na het seizoen verhuurd om extra inkomsten te genereren. Zo gebruik ik de installatie voor de tour van The Dutch Eagles. Beetje bij beetje zijn we erin geslaagd een volwaardige licht- en geluidsinstallatie neer te

zetten, die voor de meeste voorstellingen geschikt is. Voor het geluid hebben we een line-array hangen die bestaat uit 8x D&B T-10 line-array en 2x D&B B4 SUB beneden per kant en een monitorset van 4x D&B Max 12. De line-arrays hangen in oude verwijdbare Altex steigers met een maximale framehoogte van 3.80 meter, die we zwart hebben gemaakt en die voorzien zijn van een motortakel waarmee geluidssystemen tot 175 kg per kant gevlogen kunnen worden. De meeste gezelschappen nemen echter hun eigen mengtafel, monitortafel, monitors en microfoons mee. In sommige gevallen huren we extra apparatuur in, maar dat proberen we vanwege de kosten tot een minimum te beperken. Als mengtafel hebben we Allen & Heath GL 2400. In ieder geval genoeg om een kleine band en de kindervoorstellingen mee te versterken en te mixen, want de geluidskwaliteit is uitstekend hier. Het is een amfitheater, waarvan bekend is dat ze een goede akoestiek hebben, zodat je toneelspelers op de

GELUID

- *DESK 1x Allen & Heath GL 2400
- *FX RACK 1x Tascam CD 01-U
- 2x DBX 166 XL
- 1x SPX 990
- 1x Audient ASP231
- *PA (per kant)
- 8x D&B T-10 line array
- 2x D&B B4 SUB

*MONITORING

- 4x D&B Max 12
- 2x Axys T2112 Scope (met statief)
- 3x Audient ASP231
- *MULTI Harting 27 parig
- *MIC's/DI's
- 1x AKG D112
- 1x Audix D6
- 2x Shure SM56a
- 4x Sennheiser e604
- 3x Shure SM 81
- 3x Shure SM 57
- 4x Shure SM 58
- 3x Shure SM 58 Beta
- 2x Shure SM 91 Beta
- 4x IMG DIB 100 Stageline D.I.

LICHT

- Tafel: Compulite Spark TOP
- Armaturen Los: Fresnels : 4 x 2kW Strand Studio Fresnels pole operated (met barndoors)
- 6 x 1kW Teatro Fresnels
- PC: 6 x ADB 1 kw (met barndoors)
- Profielen : 4 x Enizoom 1 kw
- Parren : 4 x sixbar Par 64 230V medium
- 2 x sixbar Par 64 230V narrow
- Overig : 8 x par 64 medium op vloerstatief
- Vast in de zaalbrug: Profielen : 4 x ETC 750W, 10 graden
- 6 x Strand SL, 5 graden
- Dimmers : 48 digitale dimmers 2 kW.
- 12 analoge dimmers 3 kW tbv. Frontlicht. (zaallicht vast op een 3kW dimmer).
- 2 DMX lijnen van Links/stage right naar mixerplek.

achterste rij kunt verstaan zonder versterkers. Er hoeft dus geen zware set in. Tenslotte hangen er bij het FOH nog twee speakers om het geluid te horen voor de mix. Dat vind ik plezieriger werken dan met een koptelefoon”, aldus Paul.

Geluidsoverlast

“Er is niets mooier dan een openluchttheater, zeker als het mooi weer is”, vervolgt Paul. Nadeel is wel de geluidsoverlast voor de buurt. Buurtbewoners begonnen bij de eerste voorstelling al te klagen. We hebben geprobeerd dit probleem op te lossen door het geluid iets zachter te zetten naar 100 dB, zonder dat dit ten koste gaat van de verstaanbaarheid. Verder hebben we de steigers waar de line-arrays inhangen voorzien van geluidsabsorberende gordijnen. Deze oplossing heeft alleen nut voor het midden- en hoogfrequentie bereik. In het sub- en laagfrequentie bereik zijn deze gordijnen niet effectief genoeg. De bedoeling is dat er volgend jaar een achterwand van 10 x 2.5 meter komt met zogenaamde TexLnt® low frequency baffles, een fundamentele toepassing voor het ‘verzachten’/absorberen van het geluid en het minimaliseren van de geluidsvervuiling. Deze baffles, gemaakt van schapenwol, zijn eenvoudig gezegd dikke en gemakkelijk te bevestigen ‘matten’ van 8.5 kilo per m2, die tevens worden gebruikt om de akoestiek van het openluchttheater en nagalm te verbeteren. Het vergt wel een investering,

maar bleek in de praktijk tijdens een testdag hier een probaat middel om geluidsoverlast tegen te gaan. Dat is ook noodzakelijk, want we hebben vijf vergunningen per jaar voor muziek, die zo op zijn. Overigens hebben we goede contacten met de buurtbewoners, die allemaal een passé-partout hebben.”

Podium

Het podium van het theater oogt futuristisch. Dat komt door de fraaie 35 meter lange overkapping. Deze spankap is voorzien van een op maat gemaakt trussenframe met een lengte van zo’n 35 meter. Aan de voorzijde zijn extra voorzieningen getroffen om het regenwater aan weerszijden af te voeren. Het speelvlak onder de spankap is 10 x 12 meter. Sinds vorig jaar is het podium voorzien van een duurzame kunststofsportvloer. Onder de kap hangt een trussconstructie voor het licht, die in hoogte verstelbaar is en 12 meter breed is aan de voorzijde en door de afgeschuinde hoeken 7.5 meter breed aan de achterzijde. De diepte van de truss is 8,5 meter en de maximale belasting van 800kg is verdeeld over de gehele truss. Paul: “Het speelvlak biedt meer dan voldoende ruimte voor lichtmixer en dimmers. Zelf werken we uitsluitend met conventioneel licht. Hoofdzakelijk profielen, parren, PC en fresnels met een lichtmixer van een Compulite Spark TOP. Voor de meeste voorstellingen blijkt deze lichtset voldoende, maar er blijft uiteraard altijd wat te wensen over.”